

Załącznik do Uchwały Nr XXVIII/201/09
Rady Miejskiej w Twardogórze
z dnia 19 lutego 2009 roku

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GOSZCZ

Twardogóra 2009

Spis treści

1.	Charakterystyka miejscowości Goszcz	3
1.1	Położenie geograficzne.....	3
1.2	Historia	5
1.3	Struktura przestrzenna	5
1.4	Zasoby ludnościowe	7
2.	Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości	9
2.1	Zasoby przyrodnicze.....	9
2.2	Zasoby kulturowe	10
2.3	Infrastruktura społeczna i kapitał społeczny	18
2.4	Infrastruktura techniczna	19
2.5	Lokalna gospodarka.....	21
2.6	Walory turystyczne.....	21
3.	Ocena mocnych i słabych stron miejscowości	22
4.	Wizja rozwoju miejscowości Goszcz	24
5.	Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną	24
6.	Promocja planu odnowy miejscowości.....	31

1. Charakterystyka miejscowości Goszcz

1.1 Położenie geograficzne

Wieś Goszcz znajduje się w północno-wschodniej części województwa dolnośląskiego, w powiecie oleśnickim, na terenie gminy Twardogóra. Gmina Twardogóra liczy jedno miasto – Twardogórę oraz 18 sołectw, w tym Goszcz. Powierzchnia gminy wynosi 16 799 ha, w tym miasto 829 ha.

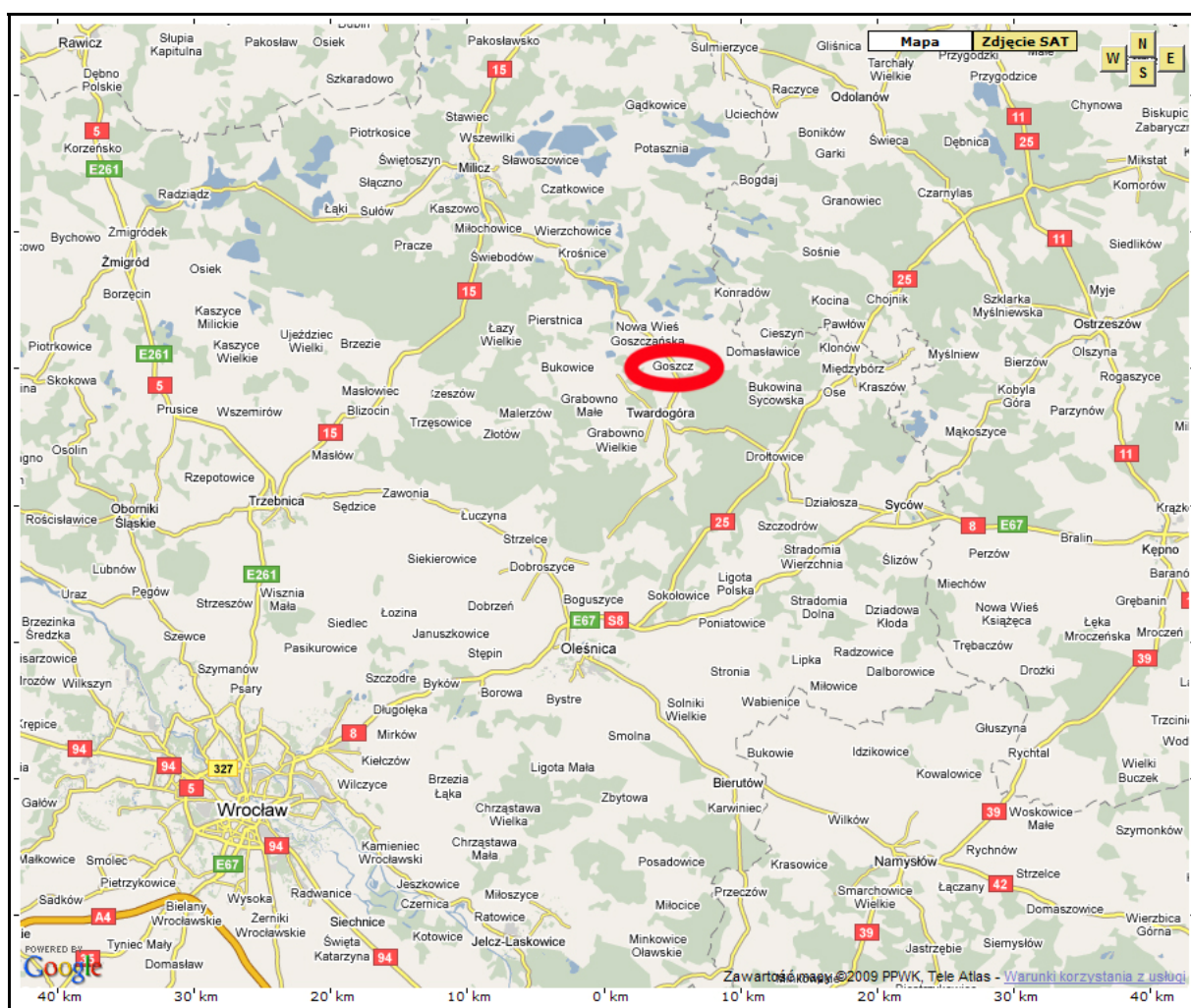
Gmina zajmuje obszar Wzgórz Trzebnickich i Wzgórz Twardogórskich, gdzie najwyższe wzniesienie ma wysokość 267,6 m n.p.m., znajduje się na terenie kilku mezoregionów, takich jak: Kotlina Milicka, Wzgórza Trzebnickie, Wzgórza Twardogórskie, Pradolina Wrocławska. Twardogóra jest w całości położona w dorzeczu Odry i w obszarze zlewni rzek Baryczy i Widawy. Tutaj biorą swój początek ciekły wodne wpływające do Baryczy i Widawy: Skorynia, Prądnia i Oleśnica. W północnej części gminy znajduje się wiele stawów, należących do największego regionu hodowli karpia w Polsce – Stawów Milickich. Ta część gminy oraz teren sołectwa Olszówka mieszczą się w obrębie Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy”. Charakterystyczne dla gminy jest duże, obejmujące ponad 40% terenu, zalesienie.

Gmina leży na uboczu głównych szlaków komunikacyjnych kraju. Istniejącą sieć dróg (15 dróg powiatowych, drogi gminne) oparto o jedną drogę wojewódzką (nr 448) z Sycowa do Milicza. W pobliżu południowo-wschodniej granicy gminy przebiega droga krajowa o numerze 25 łącząca Oleśnicę z Bobolicami (woj. zachodniopomorskie). Teren gminy przecina również linia kolejowa o znaczeniu krajowym, relacji Wrocław – Warszawa, z odgałęzieniem lokalnym w Grabownie Wielkim do Krotoszyna.

Centralnie zlokalizowane miasto Twardogóra z siedzibą władz miasta i gminy jest głównym ośrodkiem gospodarczym, oświatowym i kulturalnym. Tutaj także działa i ma swoje siedziby większość firm i zakładów produkcyjnych.

Miejscowość Goszcz leży 4 km na północ od miasta Twardogóry, około 50 km na północny-wschód od Wrocławia i około 40 km na południowy-zachód od Ostrowa Wielkopolskiego. Przez wieś przebiega droga wojewódzka nr 448 relacji Milicz – Syców.

Miejscowość położona jest nad rzeką Prądnia, na wysokości 150 m n.p.m. i należy do tzw. Wzgórz Twardogórskich. Obręb Goszcz graniczy z następującymi obrębami: od północy z Dragowem i Nową Wsią Goszczańską, od północnego-zachodu z Kuźnią Goszczańską, od zachodu z Olszówką, od południa z Twardogórą i Moszycami, a od wschodu z Domasławicami. W skład sołectwa i zarazem obrębu geodezyjnego Goszcz wchodzi oprócz tej wsi również przysiółki i kolonie, takie jak: Dąbrówka, Kuźnica Goszczyńska, Troska i Czodrok. Cały obręb wsi zajmuje 1445,21 ha, co stanowi 9,1% powierzchni gminy.

Położenie Goszcza
Źródło: <http://mapa.szukacz.pl/>.

1.2 Historia

Najstarsze ślady człowieka na terenie dzisiejszego Goszcza pochodzą z neolitu (ok. 4 tys. lat p.n.e.). Dowodem są trzy toporki pochodzące z tego okresu znalezione w Goszczu i niedaleko miejscowości – obecnie znajdują się one w muzeum regionalnym przy twardogórskim Zespole Szkół Zawodowych.

Toporki z okresu neolitu znalezione we wsi Goszcz

Źródło: www.goszczonline.republika.pl.

Pierwsze wzmianki o Goszczu pochodzą z bulli papieża Hadriana IV z 1155 roku, a jej nazwa jest zapisana jako Goztech. Do końca XVI wieku Goszcz był częścią dóbr biskupstwa wrocławskiego. Nazywał się wtedy Gościec, ponieważ do ładnej, lesistej okolicy przywożono biskupa i jego gości na wypoczynek. Do XVI wieku dobra goszczańskie stanowiły własność Kościoła, następnie stały się dobrami książęcymi, z zarządu których utrzymywali się książęta wrocławscy. Goszcz był w rękach rodziny von Borschnitz, w roku 1605 został wykupiony przez hr. Abrahama von Dohna i przyłączony do sycowskiego wolnego państwa stanowego. W 1686 roku otrzymał prawa miejskie i herb. Od 1727 roku nowym właścicielem Goszcza był Henryk Leopold von Reichenbach. W tym czasie nastąpił bujny rozkwit Goszcza, wybudowano pałac – siedzibę rodu Reichenbachów. W 1747 roku nastąpiło podniesienie Wolnego Państwa Stanowego w Goszczu do rangi ordynacji. W XVIII wieku osiedliło się tu wielu kolonistów z Czech i Niemiec.

Plan wsi Goszcz z XVIII wieku
Źródło: www.goszczonline.republika.pl.

Pod koniec XVIII wieku administracja pruska udzieliła pożyczki na budowę papierni w Goszczu. W okresie tym hrabia Henryk Leopold Reichenbach wybudował trzy czerpalnie (konkurowała ona ze znaną papiernią w Dusznikach Zdroju), manufakturę jedwabniczą, wytwórnię powozów, browar i gorzelnię. Niestety, papiernie te nie zachowały się do naszych czasów.

Pałac i dobra ziemskie znajdowały się w rękach rodziny Reichenbachów do stycznia 1945 roku, następnie przeszły w ręce radzieckie, a pod koniec 1945 roku przejęła je administracja miejscowa. W latach 1945-1947 pałacem opiekował się Inspektorat szkolny w Sycowie, który organizował tu imprezy dla młodzieży szkolnej. W wigilię Bożego Narodzenia w 1947 roku w pałacu wybuchł pożar i pomimo akcji straży pożarnej budowla spłonęła. Do dziś przyczyna pożaru nie została wyjaśniona. Po pałacu pozostała więc ruina, którą możemy dziś oglądać.

1.3 Struktura przestrzenna

Goszcz to duża wieś o zabudowie głównie jednorodzinnej. Został tu zachowany układ ruralistyczny z XVIII-XIX wieku. W miejscowości znajduje się rynek. Jeśli chodzi o budowlę o charakterze dominanty przestrzennej to zdecydowanie wskazać należy na zespół pałacowo-parkowy.

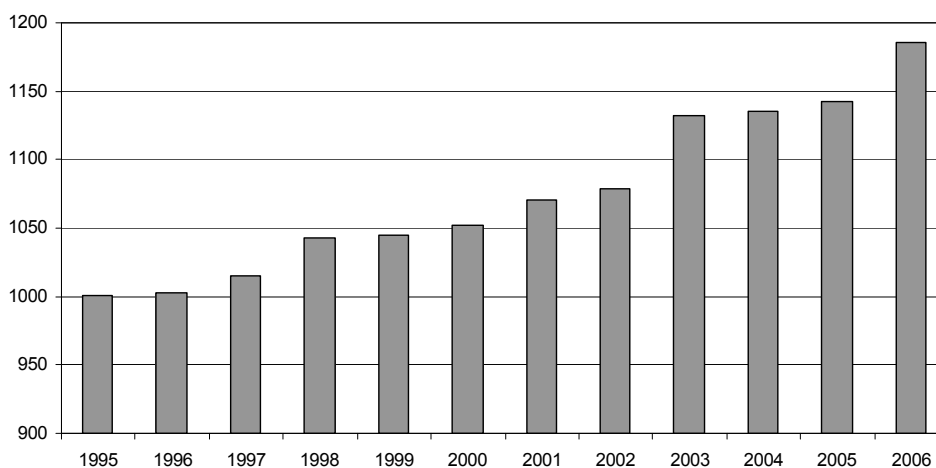
Goszcz z lotu ptaka

Źródło: http://www.goszcz.pl/goszcz_galeria.html.

1.4 Zasoby ludnościowe

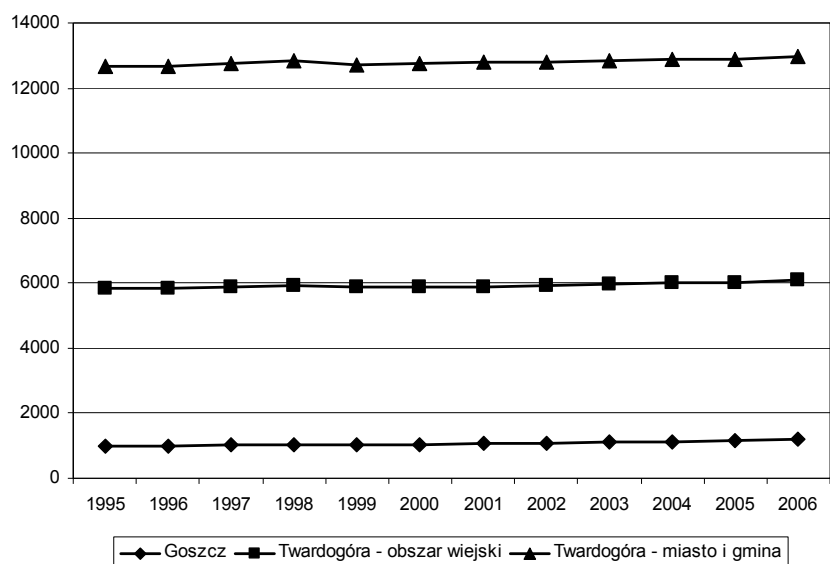
Goszcz jest największą miejscowością w gminie, oczywiście, gdy nie bierzemy pod uwagę miasta Twardogóra, a tylko obszar wiejski. Poza Twardogorą, w gminie znajdują się tylko dwie miejscowości liczące powyżej 1 tys. mieszkańców – są to Goszcz i Grabowno Wielkie. Goszcz obejmuje 19,6% ludności gminy, zamieszkuje tu 82,1 osób na km².

W latach 1995-2006 w miejscowości zaobserwować można znaczący wzrost liczby ludności.

Ludność miejscowości Goszcz w latach 1995-2006

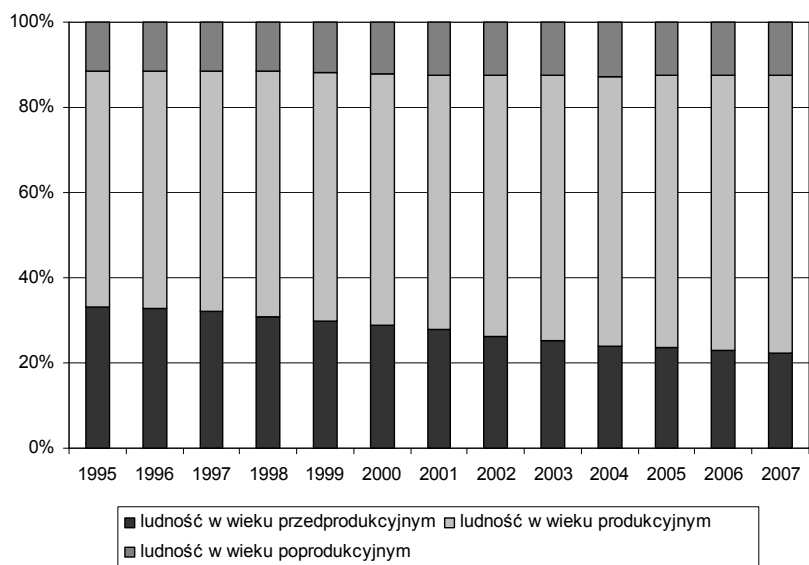
Źródło: Urząd Miasta i Gminy Twardogóra

Ludność miejscowości Goszcz w latach 1995-2006 na tle miasta i gminy Twardogóra oraz obszaru wiejskiego gminy Twardogóra

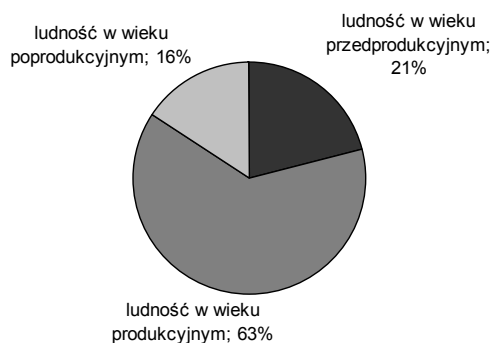
Źródło: Urząd Miasta i Gminy Twardogóra, Bank Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl.

O zasobach ludnościowych świadczy nie tylko liczba ludności, ale również jej struktura wiekowa. Niestety dane takie są sporządzane głównie dla jednostek gminnych i większych, dlatego spojrzeć należy na strukturę ludności gminy Twardogóra, przy założeniu, że w poszczególnych miejscowościach wygląda ona podobnie. Dane dotyczące rozkładu ludności według ekonomicznych grup wieku dla Goszcza przedstawić można wyłącznie dla roku 2006 i wskazują one, że rozkład ludności wg wieku faktycznie jest podobny do rozkładu w całej gminie wiejskiej.

Ludność terenu wiejskiego gminy Twardogóra według ekonomicznych grup wieku

Źródło: Bank Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl.

Ludność Goszcza według ekonomicznych grup wieku

Źródło: *Plan urzędniowo-rolny Gminy Twardogóra*, Urząd Miasta i Gminy Twardogóra.

Zauważyć należy spadającą liczbę ludności w wieku przedprodukcyjnym, co jest tendencją niekorzystną. Jak na razie nie obserwujemy wzrostu liczby ludności w wieku poprodukcyjnym, ale przy malejącej liczbie ludności młodszej starzenie się społeczności Goszcza to już tylko kwestia czasu.

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

2.1 Zasoby przyrodnicze

Terenami o znaczących walorach przyrodniczych występujących na terenie Goszcza są:

- użytek ekologiczny – „Leśne stawki koło Goszcza o powierzchni 55,31 ha, utworzony w 1995 r. przez Wojewodę Wrocławskiego. Celem ochrony jest zachowanie bogactwa zespołów chronionych gatunków płazów i gadów oraz naturalnych zespołów roślinnych, cieków i zbiorników wodnych (*Program Ochrony Środowiska dla Gminy Twardogóra*),
- zespół pałacowo-parkowy, który zajmuje obszar 19,74 ha, a dodatkowo 1,96 ha stawów.

Na terenie Goszcza znajdują się liczne stanowiska roślin i zwierząt chronionych, jak gacek brunatny i bocian biały. Na obrzeżach obrębu Goszcz występują udokumentowane pokłady torfu.

Jeśli chodzi o gleby, to w 44,7% są to gleby średnie, w 43,4% słabe, a tylko w 11,9% dobre. Występują tu głównie gleby z piasków gliniastych, tworzące rozdrobnione kompleksy gleb żytnich słabych i najsłabszych.

Grunty orne z sadami						
IIIa	IIIb	IVa	IVb	V	VI	VIz
2,8	8,1	22,4	14,8	38,5	12,7	0,7
Użytki zielone z sadami						
III	IV	V	VI	VIz		
14,3	60,9	18,8	5,7	0,3		

Gleboznawcza klasyfikacja użytków rolnych

Źródło: *Plan urzędniowo-rolny Gminy Twardogóra*, Urząd Miasta i Gminy Twardogóra.

Grunty w Goszczu to głównie użytki rolne oraz lasy i zadrzewienia. Stąd wskazać należy, że typ użytkowania ziemi w miejscowości zakwalifikować można jako rolno-leśny.

użytki rolne	47,0 (68,4% – grunty orne)
lasy i zadrzewienia	42,8
wody	3,1
tereny zabudowane	3,6
drogi	2,9
nieużytku	0,3
pozostałe	0,3

Struktura użytkowania gruntów:%

Źródło: *Plan urzędniowo-rolny Gminy Twardogóra*, Urząd Miasta i Gminy Twardogóra.

2.2 Zasoby kulturowe

Goszcz posiada obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków oraz szereg obiektów o historyczno-artystycznych walorach o znaczeniu lokalnym.

Nazwa obiektu	Rok pochodzenia, wiek	Rejestr zabytków
układ ruralistyczny	XVIII-XIX	A/789 z 30.06.2006
kościół par. p.w. Narodzenia NMP	1778, 1964	1641 z 15.04.1966
kościół ewangelicki	1743-49	1179 z 2.12.1964
cmentarz ewangelicki kaplica grobowa Reichenbachów	ok. poł. XIX 1842	659/W z 21.07.1992
zespół pałacowy:		
pałac (ruina)	1749-55, 1886-88	225 z 14.07.1950
2 budynki łącznikowe		A/1066/1-8 z 28.05.2008

2 oficyny – dawniej domy gościnne oficyna mieszkalna stajnia koni wyjazdowych maneż dom ogrodnika		
budynek bramny, obecnie dom mieszkalny nr 63	XVIII/XIX	1642 z 15.04.1966
2 domy służby pałacowej	1760	A/1067/1-2 z 10.06.2008
park		31.05.1950

Obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków w miejscowości Goszcz
Źródło: *Rejestr zabytków nieruchomych*, Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków.

Jednym z najważniejszych obiektów zabytkowych w Goszczu jest zespół pałacowo-parkowy z pierwszej połowy XVIII wieku – pałac Reichenbachów. To jedyny na Śląsku zespół pałacowo-parkowy w stylu rokokowym. Pałac wybudowany został w latach 1730-1740 na miejscu starego zamku z XII wieku. Ogromny pożar w 1749 roku zniszczył go zupełnie, jak również część wsi. Wówczas zamieszkujący w pałacu hr. Leopold Reichenbach przeniósł się na okres sześciu lat (1749-1755) do pałacu w Twardogórze, a w Goszczu wybudowano nowy pałac w stylu barokowo-rokokowym, którego ruiny pozostały do dziś.

Całość zespołu dworsko-pałacowego zgrupowana jest wokół prostokątnego dziedzińca, którego osi główną stanowi budynek pałacu zbudowany na planie podkowy z półkolistymi łącznikami przechodzącymi po bokach w oficyny mieszkalne i budynki gospodarcze. Zespół pałacowo-dworski posiada trzy bramy wjazdowe. Jedną z nich, znajdującą się w budynku wozowni, naprzeciw pałacu, wieńczy niewielka wieżyczka.

Pałac do 1945 roku należał do rodziny Reichenbachów, potem przeszedł w ręce radzieckie, a następnie administracji miejscowej. W 1947 roku pałac spłonął. Ze świetności tego dworu obecnie pozostały ruiny oraz zamieszkałe budynki gospodarskie i kościół. Obiekt jest w bardzo złym stanie technicznym.

Przedwojenny widok zespołu pałacowego w Goszczu

Źródło: www.goszczonline.republika.pl.

Zespół pałacowy w Goszczu
Źródło: www.goszcz.pl.

Pałac w Goszczu
Źródło: www.goszcz.pl.

Warto wspomnieć również o kościele ewangelickim. Pierwszym kościołem ewangelickim była tu kaplica grobowa rodziny Borschnitzów zbudowana w 1594 roku, skasowana po przejściu miejscowości w 1605 roku w ręce katolickiej rodziny von Dohnów. W latach 1633-1637 nabożeństwa ewangelickie odbywały się w kościele parafialnym. Za Reichenbachów nabożeństwa odprawiano najpierw w jednej z sal pałacu, a w 1741 roku Fryderyk II wydał formalne zezwolenie na odprawianie

niezależnych nabożeństw ewangelickich i budowę kościoła na koszt hr. Henryka Leopolda von Reichenbacha. Położenie kamienia węgielnego miało miejsce w 1743 roku, a zatknięcie gałki na wieży i poświęcenie kościoła w 1749 roku. W 1752 roku na wieży zawieszono dwa dzwony. Jest to kościół późnobarokowy z elementami rokoka, częścią ołtarzową zwrócony na południowy- wschód, fasadą na północ, murowany z cegły, otynkowany, założony na planie centralnym w kształcie prostokąta przenikającego się z krzyżem greckim. Odnowiony krótko przed 1939 rokiem, po 1945 roku nieużytkowany. W środku są dwa sarkofagi kamienne fundatorów kościoła: rokokowy, Henryka Leopolda von Reichenbacha (zm. 1775) i późnobarokowy, Fryderyki Charlotty von Schüneich-Carolath (zm. 1741), obficie zdobione z herbami w kartuszach, częściowo uszkodzone.

Historyczny wygląd Kościoła
ewangelickiego w Goszczu
Źródło: www.goszczonline.republika.pl.

Kościół ewangelicki w Goszczu

Źródło: www.goszcz.pl.

Wspomnieć też trzeba o pawilonie ogrodowym, zbudowanym w formie świątynki doryckiej około 1840 roku, zrujnowanym po roku 1945. Pawilon reprezentuje późny neoklasycyzm, jest murowany z cegły, otynkowany, z drewnianymi elementami wystroju architektonicznego, na cokole kamiennym.

Zespół pałacowy tworzy również park, przylegający do ruin pałacu od strony północnej i wschodniej. Przed rokiem 1750 istniały tu dwa ogrody o układzie regularnym. Bezpośrednio przed pożarem zbudowano na terenie jednego z nich oranżerię. Po pożarze na północno-wschodniej stronie założono nowy, rozległy ogród, o kształcie prostokąta, otoczonego grabowymi alejami obwodowymi. W 1830 roku założono w południowo-wschodniej części pałacu, po zachodniej stronie stawu, park romantyczny. Również w XIX wieku założono w parku zwierzyńiec z drewnianym pałacykiem myśliwskim (zniszczonym po 1945 roku). Obecnie zachowane są ślady ogrodu ozdobnego pomiędzy pałacem a kościołem dworskim. Istnieje również resztkę parku romantycznego z bukami, grabami i dębami nasadzonymi pojedynczo lub grupkami. W 1988 roku park uległ znacznemu zniszczeniu w wyniku huraganu.

Obok zespołu dworsko-pałacowego do istotnych zabytków należą: kościół parafialny p.w. Najświętszej Marii Panny z 1778 roku, budynek szkolny i przedszkolny z początku XX wieku oraz liczne stanowiska archeologiczne. Podkreślić należy również istnienie wielu domów mieszkalnych z XIX i XX wieku o walorach historycznych. Poniżej zamieszczono pełne spisy obiektów znajdujących się w wojewódzkiej ewidencji zabytków i wpisanych do rejestru zabytków oraz wykaz stanowisk archeologicznych.

Obiekty w wojewódzkiej ewidencji zabytków i wpisane do rejestru zabytków:

1. kościół par. MB Wspomożycielki, ul. Sycowska 1, 1778, 1641 z dn. 15.04.66,
 - brama, 2 poł. XVIII,
 - cmentarz par., XIII,
 - plebania, ok. 1920,
2. dawny kościół ewangelicki (pałacowy), ul. Słowackiego 10, 1743-49, 1179 z dn. 2.12.64,
3. dawny cmentarz ewangelicki w zach. części wsi, 1 poł. XIX, 659/W z dn. 21.07.92,
 - kaplica grobowa Reichenbachów, ok. 1842,
 - mur cmentarny,
4. zespół pałacowy:
 - pałac (ruina), 1750-55, 1887, 225 z dn. 14.07.50,
 - oficyna pałacowa, ob. dom mieszk. Nr 59, XVIII/XIX,
 - oficyna pałacowa z bramą wjazdową Nr 59, poł. XVIII,
 - oficyna pałacowa, ob. warsztaty przy Nr 59, XVIII/XIX, p. XX,
 - oficyna pałacowa, ob. dom mieszk. Nr 60, 1 poł. XVIII, p. XX,
 - oficyna pałacowa, ob. dom mieszk. Nr 61 (ob. nr 64), 2 poł. XVIII,
 - oficyna pałacowa, ob. dom mieszk. Nr 62 poł. XVIII, p. XX,
 - oficyna pałacowa z bramą wjazdową, ob. dom mieszk. Nr 63, 1750-55, 1642 z dn. 15.04.66,
 - oficyna pałacowa, ob. dom mieszk. Nr 64, poł. XVIII,
 - oficyna pałacowa, ob. dom mieszk. Nr 65, XVIII/XIX,
 - oficyna pałacowa, ob. dom mieszk. Nr 66, 1750-55,
 - oficyna pałacowa, ob. dom mieszk. Nr 67, 1750-55, XVIII/XIX,
 - oficyna pałacowa, ob. dom mieszk. Nr 68, 1750-55,
 - bud. gosp. naprzeciw Nr 66, ok. 1905,
 - brama wjazdowa I, k. XIX,
 - brama wjazdowa II, k. XIX,
 - pawilon parkowy, 1830,
 - park pałacowy, XVIII-XIX, 192 z dn. 31.05.50,
5. dom mieszk. Nr 2, 2 poł. XIX,

6. dom mieszk. Nr 4, 1 poł. XIX,
7. dom mieszk. Nr 5, k. XIX,
8. dom mieszk. Nr 6, p. XX,
9. dom mieszk. Nr 7, 2 poł. XIX,
10. dom mieszk. Nr 8, 2 poł. XIX,
11. dom mieszk. Nr 13, 1905,
12. dom mieszk. Nr 14/15, 2 poł. XIX,
13. dom mieszk. Nr 16, 2 poł. XIX,
14. dom mieszk. Nr 18, ok. 1910,
15. dom mieszk. Nr 19, ok. 1910,
16. dom mieszk. Nr 20, p. XX,
17. dom mieszk. Nr 21, p. XX,
18. dom mieszk. Nr 22, ok. 1910,
19. młyn, ob. Dom mieszk. Nr 28, 1864, 1933,
20. dom mieszk., bar „Leśnik” Nr 30/32 (d. 40), ok. 1910,
21. dom mieszk. Nr 34, ok. 1910,
22. dom mieszk. Nr 35, ok. 1920,
23. dom mieszk. Nr 42/43, poł. XIX,
24. dom mieszk. Nr 44, ok. 1900,
25. dom mieszk. Nr 48, ok. 1860, p. XX,
26. dom mieszk. Nr 49, k. XIX,
27. dom mieszk. Nr 70, ok. 1900,
28. dom mieszk. Nr 79, k. XIX,
29. dom mieszk., ob. poczta Nr 80, ok. 1910,
30. dom mieszk. Nr 81, ok. 1910,
31. dom mieszk. Nr 82, ok. 1910,
32. dom mieszk., ob. nadleśnictwo Nr 83, ok. 1920,
33. dom mieszk. Nr 85, ok. 1910,
34. dom mieszk., d. pensjonat Nr 89, 1886, p. XX,
35. szkoła Nr 91, ok. 1930,
 - bud. gosp. Nr 91, p. XX,
36. dom mieszk. Nr 92, 2 poł. XIX,
37. dom mieszk. Nr 94, p. XX,
38. dom mieszk., ob. poczta Nr 97, ok. 1910,

39. dom mieszk. Nr 99, k. XIX,
40. dom mieszk. Nr 100, 1910,
41. dom mieszk. Nr 101, 2 poł. XIX,
42. dom mieszk. Nr 102, 1908,
43. remiza OSP, p. XX,
44. Goszcz – Troska, dom Starców, d. Dom mieszk. młyna wodnego Nr 4, poł. XIX,
45. Goszcz – Troska, dom mieszk. Nr 6, ok. 1910.

Źródło: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Twardogóra*, Urząd Miasta i Gminy Twardogóra.

Wykaz stanowisk archeologicznych:

1. Goszcz, nr 14/5/74-32 AZP, osada hutnicza (?) z okresu późnego średniowiecza,
2. Goszcz, nr 15/6/74-32 AZP, osada hutnicza (?) z okresu późnego średniowiecza i okresu nowożytnego,
3. Goszcz, nr 7/7/74-32 AZP, znalezisko luźne z epoki kamienia, osada z okresu wczesnego średniowiecza,
4. Goszcz, nr 8/8/74-32 AZP, osada z okresu neolitu,
5. Goszcz, nr 1/9/74-32 AZP, Rejestr Zabytków Kuźnica Goszczańska 346/Arch/1968 z 27.09.1968 r., obozowisko z okresu mezolitu, osada (?) z okresu neolitu, osada (?) z epoki pradziejowej,
6. Goszcz, nr 18/19/74-32 AZP, osada hutnicza z okresu nowożytnego,
7. Goszcz – Kuźnica Goszczańska, nr 19/25/74-32 AZP, osada średniowieczna i nowożytna,
8. Goszcz, nr 6/6/74-33 AZP, nieokreślony rodzaj stanowiska z III-IV okresu epoki brązu,
9. Goszcz, nr 5/7/74-33 AZP, nieokreślony rodzaj stanowiska z epoki kamienia, nieokreślony rodzaj stanowiska z okresu pradziejowego,
10. Goszcz, nr 13/8/74-33 AZP, znalezisko luźne z epoki kamienia i I okresu epoki brązu,
11. Goszcz, nr 11/9/74-33 AZP, nieokreślony rodzaj stanowiska z epoki neolitu,
12. Goszcz, nr 2/10/74-33 AZP, Rejestr Zabytków 254/Arch/1966 z 05.12.1966 r., cmentarzysko kurhanowe kultury lużyckiej z III-V okresu (halsztat) epoki brązu, nieokreślony rodzaj stanowiska z okresu wpływów rzymskich,
13. Goszcz, nr 4/11/74-33 AZP, osada (?) z okresu mezolitu,
14. Goszcz, nr 16/21/74-33 AZP, wieś średniowieczna i nowożytna,

15. Goszcz, nr 17/22/74-33 AZP, zespół pałacowo-parkowy XVIII – XX w.,
16. Goszcz, nr 9/17/74-33 AZP, nieokreślony rodzaj stanowiska z okresu wczesnego średniowiecza,
17. Goszcz, nr 10/18/74-33 AZP, nieokreślony rodzaj stanowiska z okresu średniowiecza,
18. Goszcz, nr 12/19/74-33 AZP, skarb z okresu średniowiecza,
19. Goszcz, nr 3/20/74-33 AZP, nieokreślony rodzaj stanowiska z okresu wczesnego średniowiecza,
20. Goszcz, nr 20/30/74-33 AZP, punkt osadniczy z I okresu epoki brązu, kultura unietycka,
21. Goszcz, nr 21/31/74-33 AZP, ślad osadnictwa z okresu późnego średniowiecza.

Źródło: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Twardogóra*, Urząd Miasta i Gminy Twardogóra.

2.3 Infrastruktura społeczna i kapitał społeczny

Goszcz jest miejscowością dość zasobną w infrastrukturę społeczną, wskazać można również na instytucjonalne zasoby kapitału społecznego w postaci organizacji trzeciego sektora.

W Goszczu znajduje się szkoła podstawowa – jest to jedna z pięciu placówek na terenie miasta i gminy Twardogóra. W 2007 roku liczyła ona 151 uczniów i 11 nauczycieli. Dodatkowo przy szkole działa oddział przedszkolny, z którego w 2007 roku korzystało 27 dzieci, a zatrudniony był w nim 1 nauczyciel (*Plan urzędniowo-rolny Gminy Twardogóra*, Urząd Miasta i Gminy Twardogóra). Do szkoły uczęszczają również dzieci z okolicznych wiosek, które mają zapewniony transport do miejsca zamieszkania. Zajęcia rozpoczynają się o godzinie 8:00. Jest tu 7 izb lekcyjnych, wyposażonych w sprzęt audio-wizualny. Szkoła dysponuje pełnowymiarową salą gimnastyczną, utwardzonym boiskiem do piłki ręcznej i koszykówki, boiskiem do siatkówki oraz pracownią komputerową, w której są 33 komputery. Uczniowie mogą skorzystać z 26 z nich, w tym z 16 mających dostęp do Internetu. Szkoła zapewnia uczniom opiekę psychologiczno-pedagogiczną. Dla chętnych organizowane są zajęcia sportowe w ramach Uczniowskiego Klubu Sportowego „Bodzio” oraz Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji. Działają koła zainteresowań: komputerowe, taneczne, techniczne i polonistyczne oraz biblioteka szkolna, posiadająca 6043 woluminy. W

szkole zorganizowane jest dożywianie: gorąca herbata dla wszystkich, ciepła zupa dla chętnych oraz dożywianie dla grupy dofinansowywanej przez MGOPS.

W Goszczu, w rynku, znajduje się świetlica wiejska – obiekt jest wyremontowany, ale brakuje tu wyposażenia.

Na terenie wsi odrębnie od świetlicy funkcjonuje Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Twardogórze – Filia w Goszczu. Początek Biblioteki sięga roku 1950. Na wyposażeniu biblioteki było wówczas zaledwie kilkaset książek, a mieściła się ona w niewielkim pomieszczeniu. W 1972 roku otrzymała inny lokal, by wreszcie po dwóch latach przenieść się pod obecny adres. Dzisiejszy księgozbiór to około 11 tys. pozycji. Biblioteka będzie miała wkrótce stały dostęp do Internetu. Biblioteka w Goszczu jest organizatorem przeróżnych wystaw promujących lokalnych artystów oraz imprez, takich jak np. Zapusty, Dzień Kobiet czy Andrzejkę.

Kolejną instytucją publiczną jest Samodzielny Zespół Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Twardogórze – oddział w Goszczu. Wiejski Ośrodek Zdrowia obecnie mieści się w budynku Biblioteki.

W miejscowości działa Ochotnicza Straż Pożarna powstała w 1945 roku. Pierwszym urządzeniem gaśniczym była poniemiecka „sikawka konna” pozostawiona w budynku remizy. Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej brała udział w gaszeniu palącego się pałacu w Goszczu. Obecnie jednostka OSP liczy 34 druhow w tym 24 czynnych, 8 z Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej i 2 druhow honorowych. Na swoim wyposażeniu mają oni samochód gaśniczy marki Żuk. Strażacy posiadają cały sprzęt potrzebny do prowadzenia działań gaśniczych.

W Goszczu obok obiektów sportowych będących w posiadaniu Szkoły Podstawowej, znajduje się boisko sportowe. We wsi działa Klub Sportowy „Wiwa” Goszcz, który należy do ligi okręgowej.

2.4 Infrastruktura techniczna

Wszystkie miejscowości położone na obszarze gminy Twardogóra są zelektryfikowane oraz zwodociągowane.

Woda dostarczana jest do odbiorców za pośrednictwem trzech systemów wodociągów, których właścicielem jest Gmina Twardogóra, natomiast ich administratorem jest Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Twardogórze. Wodociąg grupowy Twardogóra – Goszcz zasilany jest z ujęcia Brzezinka. W skład

tego ujęcia wchodzi pięć studni głębinowych o łącznej wydajności 208 m³/h. Z tego ujęcia zaopatrywane są miejscowości: Sosnówka, Sądroyce, Moszyce, Goszcz, Nowa Wieś Goszczańska, Dragów, Kuźnia Goszczańska, Olszówka, Gola Mała (obręb Olszówka), Trzy Chałupy (obręb Olszówka), Zakrzów (obręb Dragów), Drożdżęcín, Będzin (obręb Drożdżęcín), Pajęczak (obręb Drożdżęcín), Grabek (obręb Drożdżęcín), Poręby (obręb Łazisko), Świniary (obręb Nowa Wieś Goszczańska) i Wesółka (obręb Moszyce). Na obszarze gminy Twardogóra do celów pitnych używane są wyłącznie wody podziemne piętra czwartorzędowego. Woda dostarczana za pośrednictwem wodociągów jest uzdatniana w stacjach uzdatniania wody.

Na terenie gminy Twardogóra nie ma uporządkowanej gospodarki ściekowej. Żadna z miejscowości w obrębie gminy nie posiada systemowych urządzeń do odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków. Wyjątek stanowi wieś Moszyce, w której skanalizowany jest teren osiedla mieszkaniowego, a ścieki są odprowadzane do kanalizacji miejskiej w Twardogórze i dalej do mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków miasta Twardogóra. Również we wsi Grabowno Wielkie skanalizowany jest teren osiedla mieszkaniowego. Ścieki z tego osiedla są odprowadzane do położonej w pobliżu starej (po PGR) oczyszczalni ścieków. Obiekty te należą do spółdzielni mieszkaniowej. Istnieje również oczyszczalnia ścieków należąca do Fabryki Mebli „Bodzio” w Goszczu, która przeznaczona jest tylko do obsługi fabryki. We wszystkich pozostałych miejscowościach, w tym w Goszczu, za wyjątkiem fabryki mebli, ścieki bytowo-gospodarcze najczęściej są gromadzone w bezodpływowych zbiornikach ścieków, a następnie opróżniane i wywożone przez ZGKiM w Twardogórze. Planowana na 2009 rok budowa kanalizacji w Goszczu na razie nie będzie realizowana.

W 2002 roku rozpoczęła się gazyfikacja gminy Twardogóra, która objęła również Goszcz. Siecią gazową na terenie gminy Twardogóra zarządza Gazowe Pogotowie Techniczne GEN-GAZ S.A. Obszar Twardogóra. Przedsiębiorstwo to posiada sieć średniego ciśnienia (33,8 km na obszarach wiejskich) obsługiwaną przez dwie stacje redukcyjne: I-go stopnia –na terenie kopalni Brzostowo i II-go stopnia – zlokalizowaną przy gimnazjum w Twardogórze. Jednak ze względu na znaczne koszty przyłączenia do sieci gazowej i koszty eksploatacji, tylko niewielka część mieszkańców zgazociągowanych obrębów korzysta bezpośrednio z gazu sieciowego. Pozostali mieszkańcy gminy zaopatrują się w gaz metodą bezprzewodową z butli.

Za wywóz odpadów z terenu gminy odpowiedzialny jest Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Twardogórze, który jednocześnie zarządza składowiskiem.

2.5 Lokalna gospodarka

Na terenie wsi jest zarejestrowanych 31 podmiotów gospodarczych. W Goszczu zlokalizowany jest jeden z największych i najważniejszych zakładów przemysłowych na terenie gminy, działająca od 1985 roku fabryka mebli „Bodzio”. Przedsiębiorstwo to jest obecnie jednym z największych w swojej branży na terenie kraju. Zatrudnia obecnie 950 pracowników i posiada ponad 100 salonów firmowych na terenie Polski. Obok fabryki „Bodzio” na terenie wsi działają m. in. takie większe przedsiębiorstwa, jak: DUET, „Lawa” i „MAX”. Większość firm to zakłady usługowo-handlowe lub produkcyjno-handlowe.

We wsi jest około 100 gospodarstw rolnych. Podobnie jak na terenie całej gminy dominują gospodarstwa mające do 5 ha powierzchni. Jedynie 7 gospodarstw ma powyżej 10 ha powierzchni uprawnej. Główne uprawy we wsi to pszenica i pszenżyto.

2.6 Walory turystyczne

Zespół pałacowo-parkowy w Goszczu wymieniany jest jako jedna z atrakcji i walorów gminy Twardogóra. Ze względu na dużą liczbę obiektów zabytkowych, zarówno tych wpisanych do rejestru zabytków, jak i tych, o walorach lokalnych, Goszcz wskazany być może jako interesujące miejsce dla turystów, w szczególności jako miejsce wypadów weekendowych mieszkańców aglomeracji wrocławskiej.

Do celów rekreacyjnych może służyć wymieniony w zespole dworsko-pałacowym park zabytkowy zajmujący obecnie 19,74 ha powierzchni oraz staw o powierzchni 1,96 ha.

Istotną rolę spełniają również obszary leśne, pełne runa leśnego – jagód i grzybów. Z walorów przyrodniczo-turystycznych Goszcza wskazać trzeba na użytek ekologiczny „Leśne stawki koło Goszcza”.

Przez wieś przechodzą trzy szlaki turystyczne, dwa z nich to szlaki rowerowe. Szlaki biegną następująco:

1. SZLAK CZERWONY (rowerowy): Twardogóra (Dworzec PKP) – Trzy Chałupy – Olszówka – Kuźnia Goszczańska – Nowa Wieś Goszczańska – Świniary – Dragów – Goszcz – Troska – Gola Wielka – Chelstów – Drogoszowice – Kolonia Sosnówka – Sosnówka – Sądroyce – Twardogóra,
2. SZLAK ZIELONY (rowerowy): Twardogóra – Moszyce – Gola Wielka – Goszcz – Szczodrak – Wesółka – Twardogóra,
3. SZLAK NIEBIESKI (pieszy): Grabowno Wielkie (Dworzec PKP) – Grabowno Małe – Leśne Domy – Twardogóra – Wesółka – Goszcz – Domasławice – Poręby – Możdżanów – Milicz.

Pieszy szlak niebieski, przejezdny również dla rowerów, mający swój początek przy stacji PKP Grabowno Wielkie i biegnący aż do Milicza, oferuje turystom szereg atrakcji, takich jak: zabytkowy kościół w Grabownie Małym, rezerwat przyrody „Torfowisko koło Grabowna Wielkiego”, Mauzoleum Reichenbachów oraz kompleks pałacowo-parkowy w Goszczu, użytek ekologiczny „Leśne stawki koło Goszcza”, gospodarstwo agroturystyczne „Hubert” – Poręby, stawy na terenie Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy” – Poręby.

Na terenie gminy znajduje się również nieoznakowany „Szlak bocianich gniazd”, który najlepiej przemierzać rowerem. Trasa tego szlaku to: Twardogóra – Goszcz – Dragów – Zakrzów – Drożdżęcina – Poręby.

Niestety na terenie miejscowości brak jest bazy noclegowej dla turystów.

3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości

Ważnym elementem prac diagnostycznych wykonanych dla potrzeb niniejszego dokumentu były konsultacje z mieszkańcami Goszcza, których poproszono o ocenę swojej miejscowości i wskazanie najpilniejszych potrzeb. Na tej podstawie oraz po przeprowadzonych analizach zestawiono mocne i słabe strony miejscowości.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ➤ atrakcyjne położenie, ➤ mało przekształcone, czyste środowisko, o wysokich walorach przyrodniczych, ➤ zespół dworsko-pałacowy będący 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zniszczony zespół dworsko-pałacowy, ➤ zniszczony park w zespole dworsko-pałacowym, ➤ niski poziom promocji i reklamy,

<p>własnością gminy Twardogóra,</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ park pałacowy, ➤ nowoczesna szkoła podstawowa, ➤ świetlica wiejska, ➤ biblioteka, ➤ ośrodek zdrowia, ➤ klub sportowy i ochotnicza straż pożarna, ➤ rozwinięta sfera gospodarcza, ➤ przebiegająca przez wieś droga wojewódzka, ➤ pełne zwodociągowanie wsi. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ brak sieci kanalizacyjnej, ➤ problemy z dostępnością komunikacyjną, ➤ zły stan techniczny dróg, ➤ brak wyposażenia świetlicy wiejskiej, ➤ nieuporządkowane centrum wsi – brak chodników i parkingów.
SZANSE	ZAGROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> ➤ bliskość miasta Twardogóra ➤ zwiększenie ruchu turystycznego w gminie ➤ większy przyrost naturalny i zwiększenie liczby mieszkańców gminy ➤ pozyskanie środków z UE na odnowę miejscowości 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ brak środków z Unii Europejskiej ➤ pogorszenie się sytuacji gospodarczej w kraju ➤ zmniejszenie liczby urodzeń ➤ bliskość miasta Twardogóra i odpływ do niego mieszkańców wsi.

Goszcz to miejscowość, która przede wszystkim powinna kłaść nacisk na swą funkcję mieszkalno-turystyczną. Jego szansą jest atrakcyjne położenie, piękna okolica i zabytki, co daje szansę na dalszy rozwój w sferze ludnościowej, gospodarczej i turystycznej. Zasobność w instytucje infrastruktury społecznej sprawia, że jakość życia jest tu stosunkowo wysoka, choć występują również potrzeby w tym zakresie.

Do zagrożeń związanych z funkcjonowaniem miejscowości zaliczyć należy możliwość dalszej degradacji zabytków Goszcza, w szczególności zespołu pałacowego i parku oraz brak funduszy na kompleksowe uporządkowanie centrum miejscowości. W rynku brakuje bowiem chodników i miejsc parkingowych, drogi mają zły stan techniczny, a dostępność komunikacyjna Goszcza jest słaba.

4. Wizja rozwoju miejscowości Goszcz

Goszcz jest miejscowością w miarę zasobną w infrastrukturę techniczną i społeczną, a dodatkowo wysoko rozwiniętą gospodarczo, choć potrzeby miejscowości również są duże. Wieś przede wszystkim powinna kłaść nacisk na uzupełnienie braków infrastrukturalnych tak, aby być miejscowością przyjazną mieszkańcom i zapewniającą wysoką jakość życia. Stąd misję Goszcza można określić następująco:

GOSZCZ – WIEŚ NA MIARĘ MIASTA

Chodzi o to, aby miejscowość, mimo że jest wsią, zapewniała swoim mieszkańcom infrastrukturę na miarę miasta, z której mogliby korzystać mieszkańcy Goszcza i okolicznych wsi. Dla realizacji tej misji sformułowano dwa główne cele działań:

UPORZĄDKOWANIE PRZESTRZENI PUBLICZNEJ I UZUPEŁNIENIE BRAKÓW W INFRASTRUKTURZE

Spółeczność Goszcza wskazuje na jeden niezwykle istotny cel działań – uporządkowanie przestrzeni publicznej i uzupełnienie braków w infrastrukturze dla zapewnienia większej atrakcyjności miejscowości. Mieszkańcy przede wszystkim chcieliby uporządkowania centrum miejscowości poprzez budowę chodników oraz miejsc parkingowych. Dodatkowo, za niezwykle istotne uznaje się wyposażenie świetlicy tak, by mogła dobrze pełnić swoją funkcję.

AKTYWIZACJA GOSPODARCZA I SPOŁECZNA MIESZKAŃCÓW GOSZCZA

Obok zadań dotyczących infrastruktury, istotnym wydaje się udział mieszkańców w działaniach integrujących społeczność wiejską oraz wzmocnienie aktywności gospodarczej. W związku z tym, mieszkańcy wsi Goszcz planują realizację zadań i przedsięwzięć związanych z pobudzeniem współpracy międzysąsiedzkiej, rozwojem gospodarczym itp. Szczegółowy zakres planowanych działań w tym obszarze został przedstawiony w rozdziale 5.

5. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną

Jednym z istotnych źródeł finansowania realizacji harmonogramu jest Program Rozwoju Obszarów Wiejskich – Oś 3 – Odnowa i rozwój wsi. Z pomocy mogą skorzystać miejscowości gmin wiejskich, gmin miejsko-wiejskich i gmin miejskich z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców. Bezpośrednim odbiorcą pomocy i realizatorem przedsięwzięć może być:

- gmina,
- instytucja kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego,
- kościół lub związek wyznaniowy,
- organizacja pozarządowa mająca status organizacji pożytku publicznego.

Przedsięwzięcia nie mogą mieć charakteru komercyjnego i muszą służyć osiągnięciu założonych w planie i projekcie celów operacji i ich zachowania przez 7 lat od dnia dokonania przez agencję płatniczą płatności ostatecznej.

Poniżej zostały przedstawione przedsięwzięcia zaplanowane do realizacji w latach 2009-2016. Jest to lista otwarta, która w trakcie okresu programowania może być modyfikowana i uzupełniana. Do realizacji w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich kwalifikować się będą zadania, dla których wartość dofinansowania nie będzie niższa niż 25 000 złotych.

Szczegółowy opis poszczególnych przedsięwzięć oraz projekty i kosztorysy prac (jeśli będą wymagane) stanowią oddzielne dokumenty opracowane zgodnie z prawem oraz obowiązującymi przepisami.

Umieszczone w tabeli dane dotyczące czasu realizacji, szacunkowych kosztów, źródeł finansowania nie wynikają z szczegółowo opracowanych projektów. Wszystkie mogą ulec zmianie w wyniku dalszych prac nad zadaniami i przedsięwzięciami. Dynamika naszych czasów zapewne ujawni nowe źródła finansowania, technologie i możliwości realizacyjne. Należy pamiętać, że realizacja przedsięwzięć i zadań w dużej mierze zależy od aktywności mieszkańców. Wymienione w tabeli kwoty nie są związane jakimikolwiek zapewnieniami ich przyznania zarówno ze strony Gminy jak i innych

źródeł. Dopiero starania mieszkańców, wsparte ze strony innych podmiotów, mogą sprawić, że zostaną uzyskane i wspomogą rozwój wsi.

Poniższy harmonogram jest uszczegółowieniem wizji i celów głównych zaproponowanych w rozdziale 4.

Zadanie	Nazwa przedsięwzięcia	Harmonogram realizacji	Szacunkowy koszt	Źródła finansowania i pomocy	Realizator i współpracownicy
Wygląd wsi					
Realizacja prac modernizacyjno – inwestycyjnych mających na celu poprawę stanu technicznego na drogach w obrębie miejscowości	Opracowanie bilansu potrzeb w zakresie poprawy stanu technicznego dróg: <ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja nawierzchni drogowej. • Modernizacja i uzupełnienie oświetlenia drogowego. 	2009-2012	500 000	Budżet gminy, Fundusze Unijne	Urząd Gminy, mieszkańcy
	Współpraca z zarządcą drogi w zakresie poprawy jej bezpieczeństwa.	2009-2015	500 000	Fundusze Unijne, budżet gminy i powiatu,	Urząd Gminy, mieszkańcy
	Współpraca z gminą w celu pozyskania środków zewnętrznych na infrastrukturę drogową wewnątrz wsi.	2009-2014	1 000 000	Fundusze Unijne, budżet państwa i gminy,	Urząd Gminy, MSWiA, TFOGR, mieszkańcy
Budowa kanalizacji sanitarnej	Promowanie alternatywnych rozwiązań technicznych w zakresie utylizacji ścieków w systemie przyzagrodowym.	2009-20011	5 000	Budżet gminy, WFOŚiGW, Fundusze Unijne	Urząd Gminy, Rada Sołecka, Dolnośląska Fundacja Ekorozwoju, mieszkańcy
	Przygotowanie dokumentacji na budowę systemu kanalizacji oraz jego budowa na terenie wsi.	2010-2014	5 000 000	Budżet gminy, WFOŚiGW, Fundusze Unijne	Urząd Gminy, Rada Sołecka, mieszkańcy
Ochrona środowiska naturalnego dla potrzeb rozwoju turystyki i rekreacji	Poprawa wyglądu środowiska przyrodniczego. <ul style="list-style-type: none"> • nasadzenie nowych drzew (dębów w ramach akcji „Sadzimy dęby w Dolinie Baryczy”), 	2009-2012	500 000	Fundusze Unijne, środki krajowe, budżet gminy, LGD, organizacje pozarządowe, mieszkańcy	Urząd Gminy, Sołtys i Rada Sołecka, mieszkańcy

	• budowa ścieżek spacerowo-rowerowych				
	Promowanie czynnego wypoczynku na świeżym powietrzu.	2009-2015	10 000	Fundusze Unijne, budżet gminy, mieszkańcy	Urząd Gminy, Rada Sołecka, mieszkańcy
	Prowadzenie warsztatów edukacyjnych i pogadanek podnoszących świadomość mieszkańców o ekologii oraz potrzebie ochrony środowiska przyrodniczego.	2009-2012	10 000	Fundusze Unijne, środki krajowe, budżet gminy, LGD, organizacje pozarządowe, mieszkańcy	Lokalna Grupa Działania, Dolnośląska Fundacja Ekorozwoju, UG, inni
Zadbanie o odpowiednią gospodarkę odpadami	Likwidacja dzikich wysypisk śmieci.	2009-2016	100 000	Budżet gminy, WFOŚiGW, Fundusze Unijne	Urząd Gminy, Rada Sołecka, Dolnośląska Fundacja Ekorozwoju, mieszkańcy
	Wprowadzenie pełnej segregacji odpadów.	2009-2012	200 000	Budżet gminy, WFOŚiGW, Fundusze Unijne	Urząd Gminy, Rada Sołecka, Dolnośląska Fundacja Ekorozwoju, mieszkańcy
	Usprawnienie systemu wywozu odpadów, tak aby uniknąć składowania odpadów w miejscach niedozwolonych.	2009-2012	20 000	Fundusze Unijne, środki krajowe, budżet gminy, przedsiębiorcy	Urząd Gminy, Sołtys i Rada Sołecka, mieszkańcy
Doprowadzenie do poprawy estetycznego wyglądu wsi, budynków i zagród wiejskich	Organizacja konkursów na najładniejsze gospodarstwo, obejście i taras (balkon).	2010-2016	10 000	Budżet gminy, organizacje pozarządowe, mieszkańcy	Urząd Gminy, Fundacja DB, Sołtys i Rada Sołecka, mieszkańcy
	Remont budynków, elewacji, dachów.	2009-2016	1 000 000	Fundusze Unijne, środki krajowe, budżet gminy, LGD, organizacje pozarządowe, mieszkańcy	Urząd Gminy, Sołtys i Rada Sołecka, mieszkańcy
	Poprawa estetyki podwórek i ogrodzeń.	2009-2016	200 000	Fundusze Unijne, środki krajowe, LGD, organizacje pozarządowe, mieszkańcy	Urząd Gminy, Fundacja DB, Sołtys i Rada Sołecka, mieszkańcy
	Zachowanie tradycyjnych form w architekturze i urządzeniu posesji.	2009-2016	100 000	Fundusze Unijne, środki krajowe, budżet gminy, LGD, organizacje pozarządowe,	Urząd Gminy, Sołtys i Rada Sołecka, mieszkańcy

				mieszkańcy	
Mieszkańcy i ich aktywność					
<i>Zwiększenie zaangażowania mieszkańców w sprawy miejscowości</i>	Wspólne organizowanie przez wszystkich mieszkańców imprez takich jak dożynki, festyny, sylwester, itd.	2009-2016	15 000	Unia Europejska, Program LEADER, budżet gminy, UMWD, Fundusz Inicjatyw Obywatelskich	Urząd Gminy przy pomocy mieszkańców, LGD,
	Pobudzenie do działania poprzez zorganizowanie się mieszkańców w kołach zainteresowań, klubach sportowych, itp.	2009-2016	10 000	Unia Europejska, Program LEADER, budżet gminy, UMWD, Fundusz Inicjatyw Obywatelskich	Urząd Gminy przy pomocy mieszkańców, LGD,
	Współpraca mieszkańców z gminą i organizacjami pozarządowymi przy pisaniu i realizacji projektów na rzecz szeroko rozumianego rozwoju obszarów wiejskich.	2009-2016	50 000	Unia Europejska, Program LEADER, budżet gminy, UMWD, Fundusz Inicjatyw Obywatelskich	Urząd Gminy przy pomocy mieszkańców, LGD, Fundacja Dolina Baryczy, Dolnośląska Fundacja Ekorozwoju, ODR
	Stworzenie miłej, przyjaznej atmosfery i zainteresowanie nowych mieszkańców sprawami wsi.	2009-2010	1 000	Program LEADER, budżet gminy,	Urząd Gminy przy pomocy mieszkańców,
	Integrowanie się mieszkańców podczas wspólnych pogadanek, zebrań, biesiad i festynów organizowanych przez mieszkańców Goszcza.	2009-2016	10 000	Unia Europejska, Program LEADER, Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, budżet gminy, środki własne mieszkańców, inne	Mieszkańcy przy pomocy Urzędu Gminy, ODR, inne
	<i>Zwiększenie atrakcyjności życia mieszkańców</i>	• Urządzenie centrum wsi – budowa chodników i parkingu oraz wyposażenie świetlicy	2009-2010	200 000	Unia Europejska, Program LEADER, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, budżet gminy, inne
• Współpraca z gminą w celu pozyskania środków i zagospodarowanie terenu wokół świetlicy		2009-2011	100 000	Unia Europejska, Program LEADER, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa	Urząd Gminy przy pomocy mieszkańców, Rada Sołecka, inne

				Narodowego, budżet gminy, inne	
	Organizowanie rozgrywek i zawodów o charakterze regionalnym	2009-2016	20 000	Unia Europejska, budżet gminy, sponsorzy, Ministerstwo Sportu i Turystyki organizacje pozarządowe,	Urząd Gminy, mieszkańcy, organizacje pozarządowe,
Aktywność gospodarcza					
Wsparcie dla rozwoju drobnych usług, rzemiosła, rękodzielnictwa	Organizacja szkoleń w zakresie wykorzystania zdolności i umiejętności mieszkańców w rzemiośle, rękodziele artystycznym, itp.	2009-2010	20 000	Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, Program LEADER, wkład własny przedsiębiorców, Unia Europejska	Lokalni przedsiębiorcy, LGD, Urząd Gminy, mieszkańcy, Agencja Rozwoju Regionalnego, ROEFS
	Organizacja wizyt studyjnych dla mieszkańców do miejsc gdzie takie usługi funkcjonują.	2009-2012	20 000	Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, Program LEADER, wkład	Lokalni przedsiębiorcy, LGD, ODR, Urząd Gminy, mieszkańcy,
	Sprzedaż produktów podczas imprez i festynów organizowanych we wsi oraz w ramach imprez regionalnych, jarmarków i targów.	2009-2016	30 000	Unia Europejska, Program LEADER, budżet gminy, UMWD, Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, inne	Lokalna Grupa Działania, ODR, NGO przy pomocy mieszkańców,
	Promocja miejscowości, gminy i Doliny Baryczy podczas imprez promocyjnych i rekreacyjnych oraz różnego rodzaju wyjazdów.	2009-2016	20 000	Unia Europejska, Program LEADER, budżet gminy, UMWD, Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, inne	Lokalna Grupa Działania, ODR, NGO przy pomocy mieszkańców,
	Nawiązanie współpracy z okolicznymi rolnikami w celu zorganizowania produkcji rolnej nastawionej tylko na żywność zdrową ekologiczną oraz organizowanie rolników w zespoły i grupy współpracujące ze sobą.	2009-2011	20 000	Unia Europejska, Program LEADER, budżet gminy, UMWD, Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, inne	Lokalna Grupa Działania, ODR, NGO przy pomocy mieszkańców,
	Zwiększenie zainteresowania mieszkańców turystyką	Promowanie nowych, alternatywnych miejsc pracy na wsi związanych z turystyką wiejską i agroturystyką.	2009-2016	20 000	Unia Europejska, Program LEADER, budżet gminy, UMWD, Fundusz Inicjatyw

				<i>Obywatelskich, inne</i>	
	Przeprowadzenie szkoleń i kursów z przedsiębiorczości i agroturystyki.	<i>2009-2010</i>	<i>20 000</i>	<i>Unia Europejska, Program LEADER, budżet gminy, UMWD, środki własne mieszkańców, inne</i>	<i>LGD, NGO, ODR, ARiMR, Agencja Rozwoju Regionalnego, mieszkańcy, ROEFS</i>
	Wsparcie finansowe i merytoryczne działań związanych z budowaniem i rozwijaniem usług turystycznych i okółoturystycznych.	<i>2009-2016</i>	<i>500 000</i>	<i>Unia Europejska, Program LEADER, budżet gminy, UMWD, środki własne mieszkańców, inne</i>	<i>LGD, NGO, ODR, ARiMR, Agencja Rozwoju Regionalnego, ROEFS</i>

6. Promocja planu odnowy miejscowości

Promocja, której zadaniem jest upowszechnianie zamierzeń Planu Odnowy Miejscowości Goszcz wśród przyszłych beneficjentów, wykonawców i decydentów, opierać się będzie przede wszystkim o następujące formy komunikacji:

- Internet
- Prasa lokalna

Promocja polegać będzie na informowaniu mieszkańców o realizowanych projektach, zapraszaniu do negocjacji wybranych podmiotów, mogących być partnerami w realizacji poszczególnych zamierzeń Planu Odnowy Miejscowości.

Załączniki:

Uchwała Zebrania Wiejskiego w sprawie przyjęcia Planu Rozwoju Miejscowości Goszcz na lata 2009-2016.